

**Protocol Kindermishandeling
Meldcode
oktober 2021**

de goede herder
BASISSCHOOL

Montgolfierstraat 71
5703 EB Helmond
0492-599745
info@bs-goedeherder.nl

Inhoudsopgave Protocol Kindermishandeling

Inleiding	3
Afwegingskader: onderdeel van de meldcode	4
Uitwerking van de 5 afwegingsvragen	7
Begrippen en definities	9

Nuttige websites:

www.meldcodepeelregio.nl

www.augeo.nl

Bijlagen:

[signalen kindermishandeling](#)

[signalen relationeel geweld en eengerelateerd geweld](#)

[toelichting vermoeden kindermishandeling en huiselijk geweld](#)

[lirik risicotaxatie](#)

Inleiding

In de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt beschreven hoe we er als school voor kunnen zorgen dat slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling zo snel en duurzaam mogelijk in veiligheid komen.

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is per januari 2019 verbeterd en aangescherpt. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe hulpverleners kindermishandeling signaleren en melden. Er wordt een afwegingskader in opgenomen waardoor de beslissing om al dan niet te melden bij Veilig Thuis ondersteund wordt en bovendien wordt de eigen hulpverlening erin betrokken.

De meldcode beschrijft de te nemen stappen en daarnaast ook de verschillende rollen en verantwoordelijkheden die er zijn.

Blijf vertrouwen op je intuïtie daar waar het gaat om het signaleren. Gebruik de meldcode als richtlijn om vanaf het moment dat iets je opvalt de vervolgstappen zo zorgvuldig mogelijk te zetten.

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus voor de Wet PO. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Afwegingskader: onderdeel van de Meldcode

	Wat	Hulpmiddelen	Toestemming nodig?	Wie is verantwoordelijk	Registratie	
Stap 1: In kaart brengen signalen						
Z o r g n i v e a u 1 e n 2	Signaleren van belemmeringen, observeren, begeleiding van de leerling, laagdrempelig gesprek met leerling, eventueel leerling in contact brengen met vertrouwenspersoon	Signalenlijst, zie ook kindermishandeling en huiselijk geweld	Nee	Leerkracht Achterwacht: IB	Kinderdagboek	
	<i>Gesprek met ouders: Basaal gesprek waarin je als leerkracht open benoemt wat je opvalt, neutraal informeert naar of ouders dat herkennen en of ze een en ander kunnen duiden. Kan tijdens haal- en brengcontact, kort na school of tijdens een oudergesprek</i>			Leerkracht, Evt. voorbereiden met IB	Kinderdagboek	
Stap 2: Overleggen met een (deskundige) collega en/of evt. (anoniem) Veilig Thuis						
Z o r g n i v e a u 2 e n 3	Leerkracht deelt eventuele vermoedens van zorg met collega's, leerkracht van broer/zus en intern begeleider (evt. in groeps- of leerlingbespreking) Indien nodig advies inwinnen bij gezins en jongerencoach/ GGD of (anoniem) advies bij Veilig Thuis/BJZ/SHG	Overlegformulier <i>Zijn er nog meer kinderen binnen dit gezin betrokken die op school zitten?,</i>	nee	Leerkracht Achterwacht: IB IB	kinderdagboek	
	Stap 3: Gesprek met ouders/verzorgers van het kind					
<i>Gesprek met ouders: Zorggesprek, aangeven wat er opvalt, wat merk je in de klas, hoe ben je er tot nu toe mee omgegaan. Nagaan of ouders signalen en zorg herkennen. Bespreken hoe nu verder, wie gaat wat doen? Eventueel aangeven dat we het kind in het Zorgteam willen bespreken.</i>				Leerkracht en IB	ParnasSys door IB	
Evt. bespreking in het zorgteam						

	<p>Leerkracht en IB'er bespreken zorgen rond kind/gezin in het zorgteam van de school met zorgpartners; eventueel uitgebreid met politie. Zo mogelijk afspraken over inzet van benodigde zorg en handelingsgerichte adviezen voor leerkracht en ouders</p> <p>Doel: Multidisciplinair wegen van signalen en adviseren: welke hulp bieden en/of melden bij Veilig Thuis</p>	Overlegformulier, risicotaxatie mbv Balansmodel (Bakker)	ja	<p>IB-er Achterwacht: directie</p> <p>Directie besluit wel/niet melden en draagt zorg voor de melding ism IB. Een melding gebeurt vanuit de school, niet vanuit een persoon .</p>	<p>ParnasSys door IB</p> <p>ParnasSys door IB</p>		
	<p><i>Gesprek met ouders: Indien ouders niet aanwezig zijn geweest bij het zorgteam terugkoppelen wat er is besproken en eventuele vervolgstappen toelichten. Doel blijft ouders te betrekken bij de te nemen stappen.</i></p>			<p>IB (afhankelijk van de situatie samen met) leerkracht In geval van melding IB en directie</p>	ParnasSys door IB		
Z o r g n i v e a u 4 e n 5	Stap 4: Wegen: 5 vragen (vermoeden) geweld of kindermishandeling						
	<p>Hulpvraag van leerling/ouders en school wordt besproken met (jeugd)zorgpartners; multidisciplinaire, handelingsgerichte beoordeling van onderwijs- en zorgbehoeften, afspraken over inzet van benodigde zorg, handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht en ouders en voorbereiden van (integrale) indicaties en gecombineerde onderwijs-zorgarrangementen</p> <p>Multidisciplinair wegen van signalen. Besluit: welke hulp bieden (hulpverlening</p>	<p>5 afwegingsvragen. Overlegformulier, risicotaxatie mbv Balansmodel (Bakker), LIRIK formulier, Verslag ZT</p>	ja	<p>IB Achterwacht: Directie</p>			

	mogelijk?) en/of melden bij Veilig Thuis					
	<i>Gesprek met ouders: Terugkoppeling van wat is besproken in het ZAT, afspraken maken over vervolgstappen. Wie gaat welke actie ondernemen.</i>			IB en leerkracht	ParnasSys door IB	
	<i>Melden is niet verplicht en kan ook anoniem</i>					
	Stap 5: Beslissen: Melden en hulpverlening					
	In stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.	Vijf afwegingsvragen Beslissing 1: Melden bij VT Beslissing 2: Is hulpverlening (ook) mogelijk?		IB Achterwacht: Directie	ParnasSys door IB	
	Stap 6: Nazorg en evaluatie					
	<i>Gesprek met ouders: Samen met ouders terugkijken op de stappen die gezet zijn. En het proces waarin dat is gebeurt.</i>			IB en Leerkracht	ParnasSys door IB	
	Evaluatie van geboden adviezen en interventies, nazorg voor kind/ouders en signalering van eventuele knelpunten ten behoeve van beleidsadviezen voorscholen, zorgpartners, schoolbesturen en gemeenten					
	Door ZT/ZAT, school blijft in contact met ouders om de voortgang te volgen.					

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

BIJLAGE: begrippen en definities

Algemene meldnormen (leidende principes t.b.v. afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid	
Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acute onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt • etc.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.• Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger.• Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.• Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties.• Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders.• Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.• Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.• etc.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>